

Rekapitulácia aktuálnych legislatívnych zmien upravujúcich znaleckú činnosť

Znalecká akadémia v psychológii a psychiatrii 2016

Barbora Maliarová

1. Novely statusového zákona a jeho vykonávacej vyhlášky
2. Rekodifikácia civilného procesu
3. Ostatné novely Trestného zákona a Trestného poriadku

1. Novely statusového zákona a jeho vykonávacej vyhlášky

- zavedenie **elektronickej podoby vedenia denníka znalca**
- vytvorenie legislatívneho rámca pre **spracúvanie osobných údajov**
- podrobnosti o **vedení denníka a lehotách a postupe**, ktorým sa vykonáva zápis údajov do denníka,
- podrobnosti o **osnove a obsahu** znaleckého posudku,
- **zmena odborov**, ktorých je potrebné špecializované vzdelávanie
- úprava výkonu dohľadu na mieste

Publikované v Zbierke zákonov

- **zákon č. 390/2015 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 107/2016**, ktorou sa mení a dopĺňa **vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **vyhláška č. 256/2016 Z. z.** ktorou sa mení **vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 390/2015 Z. z.

- účinnosť **1. januára 2016**
- zavedenie elektronickej podoby vedenia denníka
- **povinnosť** viesť elektronický denník od **1. júla 2016**
- vytvorenie legislatívneho rámca pre spracovanie osobných údajov
- legislatívno-technické úpravy spojené so zavedením elektronickej podoby vedenia denníka

Spracovanie osobných údajov § 2 ods. 8

- (8) Znalec, tlmočník alebo prekladateľ spracúva osobné údaje zadávateľov a iných fyzických osôb v rozsahu nevyhnutnom na výkon činnosti podľa tohto zákona v súlade s osobitným predpisom^{2a}).
- Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie:

„^{2a}) Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.“.

§ 14 Denník

(1) Znalec, tlmočník a prekladateľ zapísaný v zozname je povinný viesť priebežne o svojich úkonoch denník v elektronickej podobe prostredníctvom programových a technických prostriedkov schválených ministerstvom a zodpovedá za správnosť zapisovaných údajov.

(2) Údaje zapisované do denníka využíva ministerstvo pri plnení úloh podľa tohto zákona.

§ 37a Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016

(1) O úkonoch, ktoré vznikli pred 1. júlom 2016, vedie znalec, tlmočník alebo prekladateľ denník podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015.

(2) O úkonoch, ktoré vznikli po 1. júli 2016, vedie znalec, tlmočník alebo prekladateľ denník podľa predpisov účinných od 1. januára 2016.

Vyhláška MS SR č. 107/2016 Z. z.

- účinnosť 1. marca 2016
- podrobnosti o identifikačných znakoch, o vedení denníka a lehotách a postupe, ktorým sa vykonáva zápis údajov do denníka, o osnove a obsahu znaleckého posudku,
- zmena odborov, ktorých je potrebné špecializované vzdelávanie

§ 17 Podrobnosti o vedení denníka

- (1) Znalec, tlmočník a prekladateľ do denníka zapisuje
  - a) **číslo úkonu,**
  - b) stav vykonávaného úkonu,
  - c) **dátum vyžiadania úkonu,**
  - d) dátum, do ktorého sa má úkon vykonať,
  - e) **označenie zadávateľa úkonu v rozsahu**
    - 1. meno a priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
    - 2. názov, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené, ak ide o právnickú osobu,
  - a) druh úkonu,
  - b) **účel a predmet úkonu,**
  - c) údaje o preddavku,
  - d) **požadované znalečné alebo tlmočné,**
  - e) **priznané znalečné alebo tlmočné,**
  - f) **dátum vyplatenia znalečného alebo tlmočného,**
  - g) **dátum vykonania úkonu,**
  - h) dôvody odmietnutia vykonania úkonu.

§ 17 Podrobnosti o vedení denníka

- (2) Znalec, tlmočník a prekladateľ zapíše do denníka údaj podľa odseku 1 **do 30 dní odkedy sa o ňom dozvedel alebo sa mohol dozvedieť.**
- (3) Pri zápise údajov do denníka postupuje znalec, tlmočník a prekladateľ **podľa používateľskej príručky k programovým a technickým prostriedkom schválenej ministerstvom.**

§ 23 Kontrola vedenia denníka

Kontrolu vedenia denníka vykonáva ministerstvo spravidla raz za rok. **Výsledok kontroly denníka, dátum začatia a dátum ukončenia kontroly ministerstvo oznámi znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi po ukončení kontroly.**

Ďalšie zmeny

- **Správne poplatky za preukaz znalca** - pri vydaní nového preukazu, pri zmene údajov, strate, odcudzení, poškodení... (§16)
- **Podpisovanie úkonov vykonaných znaleckým ústavom zriadeným zákonom alebo na základe zákona** (§ 15)
- **Používanie odtlačku úradnej pečiatky** - bolo vypustené používanie odtlačku pečiatky na výpise z denníka (§ 18)
- **Doplnenie znaleckého úkonu** (§ 18)
- **Kópia znaleckého úkonu** (§ 18)
- **Upravený vzor titulnej strany znaleckého posudku** je uvedený v **prílohe č. 3** a **upravené znalecké doložky** v osnove znaleckého posudku je uvedená v **prílohe č. 4**.

Kópia znaleckého úkonu

- Kópiu znaleckého úkonu vyhotoví znalec na žiadosť zadávateľa alebo inej oprávnenej osoby. Za vyhotovenie kópie patrí **len náhrada nákladov**. Kópia znaleckého úkonu obsahuje **titulnú stranu, kompletný znalecký úkon**, ktorého kópia sa vyhotovuje **a znaleckú doložku** s uvedením čísla, pod ktorým je kópia zapísaná v denníku.
- **Znalecká doložka kópie znaleckého úkonu** okrem všeobecných náležitostí uvedených v **prílohe č. 4** obsahuje aj dátum a miesto vyhotovenia kópie a **odtlačok úradnej pečiatky znalca!**

Doplnenie znaleckého posudku

- Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu,
  - a) ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ alebo ministerstvo,
  - b) na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa alebo ministerstva.
- Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu podľa odseku 4 písm. b) bez zbytočného odkladu a nároku na odmenu. K doplneniu znaleckého úkonu sa pripája znalecká doložka s uvedením **čísla úkonu**, pod ktorým je úkon zapísaný v denníku.
- Doplnením znaleckého úkonu nemožno meniť účel úkonu, na ktorý bol vypracovaný.

Titulná strana znaleckého posudku

- Znalec:
- Zadávateľ:
- Číslo spisu (objednávky):
- ZNALECKÝ POSUDOK
- číslo
- Vo veci
- Počet strán (z toho príloh):
- Počet odovzdaných vyhotovení:

- Názov titulnej strany doplnenia znaleckého úkonu znie:

DOPLNENIE č. ....znaleckého úkonu
č. ....

Jednotlivé doplnenia sa číslujú samostatne vo vzťahu k dopĺňanému znaleckému úkonu.

- Názov titulnej strany kópie znaleckého úkonu znie:

KÓPIA č. .... znaleckého úkonu
č. ....

Jednotlivé kópie sa číslujú samostatne vo vzťahu ku kopírovanému znaleckému úkonu.

Znalecké doložky

- **Znalecká doložka fyzickej osoby**

Znalecký posudok som vypracoval ako znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor ..... a odvetvie ....., evidenčné číslo znalca .....

Znalecký posudok je v denníku zapísaný pod číslom .....

Podpis znalca

- **Znalecká doložka právnickej osoby**

Znalecký posudok bol vypracovaný znaleckou organizáciou/znaleckým ústavom zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor ..... a odvetvie ....., evidenčné číslo znaleckej organizácie/znaleckého ústavu ..... Znalecký posudok je v denníku zapísaný pod číslom .....

Podpis štatutárneho orgánu

Podpis osoby zodpovednej za výkon znaleckej činnosti v danom odbore

- **Znalecká doložka znaleckého ústavu podľa § 15 druhej vety vyhlášky č. 490/2004 Z. z.**

-

Znalecký posudok bol vypracovaný znaleckým ústavom zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor ....., evidenčné číslo znaleckého ústavu ..... Znalecký posudok je v denníku zapísaný pod číslom .....

Podpis

Podpis

§ 25b Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2016

- (1) O úkonoch, ktoré vznikli **pred 1. júlom 2016**, vedie znalec, tlmočník alebo prekladateľ denník podľa **predpisov účinných do 29. februára 2016**.
- (2) **Denník** vedený podľa odseku 1 vrátane **podrobností o vedení denníka a o ďalších údajoch zapisovaných do denníka** sa spravujú ustanoveniami **predpisov účinných do 29. februára 2016**. Ministerstvo pri kontrole denníka vedeného podľa odseku 1 postupuje **podľa predpisov účinných do 29. februára 2016**.
- (3) O úkonoch, ktoré vznikli **po 1. júli 2016**, vedie znalec, tlmočník alebo prekladateľ denník podľa predpisov účinných od 1. marca 2016.

Vyhláška č. 256/2016 Z. z.

- účinná od 27. septembra 2016
- vypustenie § 21 ods. 1 vyhlášky týkajúceho sa výkonu dohľadu na mieste z dôvodu, že ustanovenie nad rámec zákona zasahuje do domovej slobody a nedotknuteľnosti obydlia
- Poverená osoba a prizvaná osoba sú pri výkone dohľadu oprávnené
  - a) vstupovať do úradu, kancelárie a iných priestorov dohliadaného znalca, tlmočníka alebo prekladateľa vrátane dopravných prostriedkov,
  - b) nahliadať do spisovej dokumentácie, účtovníctva a iných záznamov dohliadaného a robiť z nich kópie a odpisy,
  - c) v odôvodnených prípadoch odoberať písomnosti a iné záznamy dohliadaného,
  - d) vyžadovať od dohliadaného, jeho zamestnancov, prípadne od jeho spoločníkov všetky informácie týkajúce sa výkonu činnosti,
  - e) vyžadovať od dohliadaného a jeho zamestnancov aj inú súčinnosť potrebnú na zabezpečenie riadneho výkonu dohľadu a vykonať ďalšie opatrenia potrebné na zabezpečenie účinného a objektívneho výkonu dohľadu.

2. Rekodifikácia civilného procesu

- účinnosť 1. júla 2016
- nové civilné procesné kódexy:
  - **Civilný sporov poriadok** (zákon č. 10/2015 Z. z.)
  - **Civilný mimosporový poriadok** (zákon č. 161/2015 Z. z.)
  - **Správny súdny poriadok** (zákon č.162/2015 Z. z.)

Civilný sporový poriadok

- Odborné vyjadrenie a znalecké dokazovanie
- § 206
- Ak je potrebné **posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby.**
- § 207 Znalecké dokazovanie
- (1) Ak rozhodnutie závisí **od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok** nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.
- (2) V **písomnom** znaleckom posudku znalec odpovie na položené otázky; **nevyjadruje sa k právnemu posúdeniu veci.**
- (3) Návrh na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom je prípustný len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore.

Civilný sporový poriadok

- § 208
- **Vykonanie znaleckého dokazovania**
- (1) Znalecký posudok sa vyhotovuje písomne, ak súd nerozhodne inak.
- (2) Písomný znalecký posudok súd doručí stranám; v odôvodnených prípadoch ich len upovedomí o predložení znaleckého posudku znalcom.
- (3) Ak je to účelné, môže súd znalca vyslúchnuť o skutočnostiach uvádzaných v znaleckom posudku.

Civilný sporový poriadok

- § 209
- **Súkromný znalecký posudok**
- (1) **Súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.**
- (2) **Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.**
- (3) **Ak sa súkromný znalecký posudok vyhotovuje v priebehu konania, súd umožní znalcovi nahliadnuť do spisu alebo sa inak oboznámiť s informáciami potrebnými na vypracovanie znaleckého posudku.**

Civilný sporový poriadok

Trovy konania

- **o všetkých trovách konania (teda aj o znalečnom či svedočnom) rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, v zmysle § 262 ods. 1 CSP.**
- **výnimku predstavuje iba vyplatenie preddavku znalcovi na predpokladané náklady znaleckého dokazovania podľa § 253 ods.2 CSP.**
- rozhoduje VSÚ

Civilný sporový poriadok

Preddavok

- § 253
- **Trovy dôkazu**
- (1) **Ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok.**
- (2) **Ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania.**
- (3) **Ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.**

Civilný sporový poriadok

Výsluch k posudku

- § 258
- (2) Náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov súd prizná aj znalcovi, ak bol vyslúchnutý podľa [§ 208 ods. 3](#).
- (3) Náhrada podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje pri podaní výpovede, **najneskôr však do desiatich dní, inak právo na náhradu podľa odsekov 1 a 2 zaniká.**

Civilný mimosporový poriadok

- **Konanie o spôsobilosti na právne úkony**
- - nemožno úplne pozbaviť spôsobilosti na právne úkony
- § 244
- Súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.
- § 245
- Na návrh znalca môže súd nariadiť, aby osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, bola najviac na štyri týždne umiestnená v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zdravotnícke zariadenie“), ak je to nevyhnutne potrebné na vyšetrenie jej zdravotného stavu.
- § 246
- Od znaleckého dokazovania možno upustiť, ak súd na zistenie skutočného stavu veci považuje za postačujúce vyslúchnuť ošetrojúceho lekára.

3. Ostatné novely Trestného zákona a Trestného poriadku

- s účinnosťou od 1. januára 2016 podľa § 148 ods. 1 Trestného poriadku **duševný stav obvineného vyšetruje znalec z odboru psychiatrie.**
- s účinnosťou od 1. januára 2017 podľa § 139 ods. 1 písm. i) Trestného zákona **chránenou osobou sa rozumie svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ**

Ďakujem za pozornosť

barbora.maliarova@gmail.com